

Kadernotitie Sportbeleid 2008 – 2011

‘Wat Hoogeveen beweegt’

---

1. Inleiding

In 2000 stelde de gemeenteraad de sportbeleidsnota ‘Samen spelen, samen scoren’ vast. Deze beleidsnota beschreef de speerpunten voor de jaren 2000 – 2010. Het ambitieniveau van deze nota is hoog. Er werden meerdere doelstellingen geformuleerd voor het beleid op het gebied van sportstimulering, sportaccommodatie, tarieven en subsidie en sportontwikkeling. Twee belangrijke actieplannen die voortkwamen uit de nota waren het Actieplan sportvoorzieningen ‘Voorzieningen die scoren’ en het projectplan Breedtesportimpuls ‘Overspelen en scoren’.

Een aantal gebeurtenissen beïnvloedt het sportbeleid, zoals het aflopen van de projectperiode van de Breedtesportimpuls, het invoeren van programmasturing bij de gemeente, nieuwe cijfers over vetzucht en bewegingsarmoede en het starten van de BOS-impuls in 2006. We hebben daarom besloten om eind 2006 het sportbeleid te evalueren om te bepalen of het nodig is om bepaalde speerpunten van het beleid te herformuleren. De evaluatie liet zien dat gedurende de afgelopen zes jaar er veel bereikt is, maar dat er uiteraard ook een verschuiving heeft plaatsgevonden van wat landelijk en lokaal gezien belangrijk wordt geacht.

Dit heeft ons ertoe gebracht om deze kadernotitie op te stellen. Hierin stellen we nieuwe speerpunten vast die aansluiten bij de huidige ontwikkelingen en wensen en behoeftes van de Hoogeveense partners en samenleving. De kadernotitie ‘Sporten in Hoogeveen’ geeft een raamwerk voor de uitgangspunten van het sportbeleid van de gemeente Hoogeveen. Het vormt een beleidskader voor de middellange termijn. De vastgestelde speerpunten, doelstellingen en resultaten bieden handvatten voor de gemeente en hopelijk ook voor haar partners om samen tot een nadere uitwerking en uitvoering te komen.

2. Waarom een gemeentelijk sportbeleid?

Het gemeentelijk sportbeleid richt zich er op om een pakket aan maatregelen, initiatieven en activiteiten tot stand te laten komen en te behouden om inwoners kennis te laten maken met, en te laten deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten. Met de hoofddoelstelling dat:

“Zoveel mogelijk Hoogeveense inwoners blijvend actief zijn en voldoen aan de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen (NNGB)”

Waarom vinden we het als gemeente belangrijk dat inwoners deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten? Er zijn over het belang van voldoende bewegen en deelnemen aan georganiseerde sportactiviteiten eindeloos veel rapporten en artikelen geschreven.

De belangrijkste argumenten voor de gemeente Hoogeveen om haar inwoners te stimuleren om te gaan sporten en bewegen, zijn:

- Mensen beleven actief en passief plezier aan sport
- Sport en bewegen bevordert een gezonde leefstijl en speelt een belangrijke rol in het tegengaan van bewegingsarmoede en vetzucht
- Deelname aan sportactiviteiten brengt mensen bijelkaar en bevordert daarmee sociale cohesie. Sport biedt mogelijkheden voor sociale relaties en vriendschappelijke contacten. Verschillen tussen mensen met betrekking tot

opleiding, religie, politieke voorkeur, klasse, seksuele geaardheid of afkomst worden in de sport overbrugd. Op deze manier draagt sport bij aan solidariteit, samenhang en leefbaarheid van de samenleving.

- Sport versterkt normen en waarden. Fair Play als grondregel, respect voor medespelers en tegenstanders, acceptatie van groepsnormen, omgaan met winst en verlies en binding aan spelregels zijn voorbeelden daarvan.
- Sportevenementen dragen bij aan het imago van Hoogeveen en hierdoor indirect aan de economische groei van een gemeente.

Daarnaast past de aandacht voor sport en bewegen en de maatschappelijke effecten hiervan bij de uitspraken van het college in het coalitieakkoord 2006 – 2010 en de Voorjaarsnota van 2007.

In de Voorjaarsnota zijn naar aanleiding van het coalitieakkoord en de verschillende programma's vier verbindende thema's benoemd waar de gemeente de komende jaren prioriteit aan geeft. Het sportbeleid zal ook een bijdrage leveren aan de invulling van deze thema's.

3. Vertaling van maatschappelijke effecten naar acties binnen sportbeleid

Als we de gewenste maatschappelijke effecten bekijken van de Verbindende thema's en de verschillende programma's bekijken, concluderen we dat het sportbeleid aan de volgende 12 gewenste maatschappelijke effecten een wezenlijke bijdrage kan leveren:

Gewenste maatschappelijke effecten gemeentebreed:

1. Vergroten participatie van 'kwetsbare groepen' aan maatschappij en werk (Verbindend thema: Werkzaamheid en participatie)
2. Optimale talentontwikkeling van kinderen en jongeren (Verbindend thema: Talentontwikkeling)
3. De aantrekkelijkheid van Hoogeveen voor wonen, werken en verblijven is vergroot (Verbindend thema: Aantrekkelijke stad en dorpen)

Gewenste maatschappelijke effecten programma's:

4. Hoogeveeners hebben een actieve leefstijl en zijn gezond (Hoogeveen Ontspant)
5. Hoogeveen heeft een goed imago (Hoogeveen Ontspant en Bestuurt)
6. Hoogeveen heeft goede vrijetijdsvoorzieningen (Hoogeveen Ontspant)
7. Een sterk en gezond verenigingsleven/ Versterking en vernieuwen van vrijwilligerswerk (Hoogeveen Ontspant en Zorgt)
8. Het verbeteren van de gezondheid van alle Hoogeveense burgers en in het bijzonder van de risicogroepen jongeren, ouderen en sociaal kwetsbaren en zwakkeren (Hoogeveen Zorgt)
9. Het aantal mensen dat een grote afstand heeft tot de samenleving en arbeidsmarkt verlagen → Maatschappelijke participatie (Hoogeveen Werkt)
10. Toename van de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van de kwetsbare personen die een verhoogd risico lopen om buiten de samenleving te raken (Hoogeveen Zorgt)
11. Bevorderen van de participatie, zelfstandigheid en zelfredzaamheid van ouderen, gehandicapten, chronisch zieken, mensen met een psychische stoornis en minderheden (Hoogeveen Zorgt)
12. Jeugdparticipatie is een vanzelfsprekend onderdeel binnen het beleid van de gemeente Hoogeveen (Hoogeveen Leert)

4. Missie en speerpunten 2008 – 2011

Om de geformuleerde hoofddoelstelling te behalen en een kwalitatieve bijdrage te leveren aan de hierboven genoemde maatschappelijke effecten, moet de gemeente Hoogeveen bepaalde voorwaarden scheppen.

De komende vier jaar richt het sport- en beweegbeleid van de gemeente Hoogeveen zich daarom op de volgende missie en vijf speerpunten:

Missie

Met het sportbeleid leveren we een bijdrage aan het verhogen van het aantal Hoogeveense inwoners dat voldoet aan de NNGB (Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen)

Speerpunten

1. Er is voor elke inwoner van gemeente Hoogeveen een toegankelijk sport- en beweegaanbod van hoge kwaliteit; hierbij is extra aandacht voor kinderen en jongeren, mensen met een lage SES en mensen met een handicap en/of chronische ziekte.
2. Vitale sportverenigingen met een duidelijk toekomstperspectief wordt professionele ondersteuning aangeboden.
3. De gemeente blijft investeren in het op peil houden van haar bestand aan en de kwaliteit van sportaccommodaties. Het Actieplan Sportvoorzieningen, dat er op gericht is de gemeentelijke sportaccommodaties zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de huidige wensen en eisen, blijft gehandhaafd.
4. We versterken bestaande (top)sportevenementen en ondersteunen nieuwe levensvatbare initiatieven om een (top)sportevenement te organiseren.
5. Samenwerkingsverbanden tussen onderwijs, sport, zorg en buurt/dorp waar goedlopende sportstimuleringsactiviteiten uit voortvloeien, ondersteunen en stimuleren we.

5. Opbouw sportbeleid

Het sportbeleid is opgebouwd uit drie onderdelen:

1. Activiteiten die een bijdrage leveren aan de voorwaarden waaronder inwoners kunnen sporten en bewegen
2. Activiteiten die een bijdrage leveren aan het behalen van de maatschappelijke effecten van de verbindende thema's
3. Activiteiten die een bijdrage leveren aan de maatschappelijke effecten die benoemd zijn in overige programma's en niet terug komen in de Verbindende thema's.

Onderdeel 1: De fundamenten van het sportbeleid

Onafhankelijk van wat deze collegeperiode prioriteit heeft, vinden we dat we voor bepaalde activiteiten sowieso een verantwoordelijkheid dragen. Van deze activiteiten zeggen we ook dat we ons hiervoor actief inzetten als andere organisaties dit niet oppakken.

Deze 'basisactiviteiten' zijn:

- het aanbieden van kwalitatief goede en voor iedereen toegankelijke sportaccommodaties
- de ondersteuning die aan sportverenigingen wordt geboden.

Deze twee activiteiten vormen het fundament/ de basis van het sportbeleid en zijn de voorwaarden die gecreëerd moeten worden om sport voor elke Hoogeveense inwoner toegankelijk te laten zijn.

De activiteiten komen voort uit 2 van de speerpunten van Hoogeveen Ontspant:

- Hoogeveen heeft goede vrijetijdsvoorzieningen
- Een sterk en gezond verenigingsleven

Onderdeel 2: Aansluiten bij de Verbindende thema's

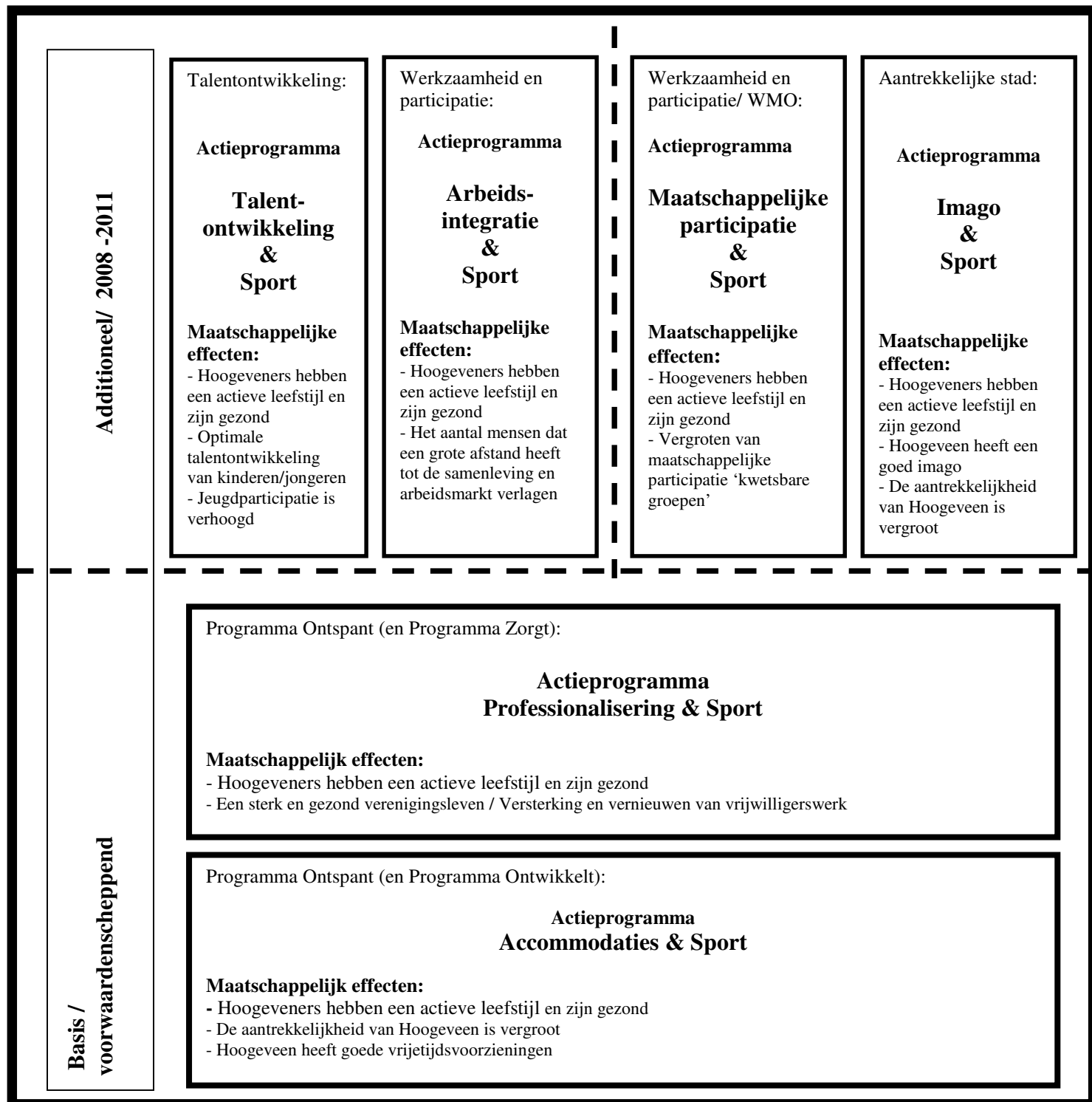
Bij de Voorjaarsnota van 2007 heeft de raad de vier verbindende thema's voor komende jaren vastgesteld. Deze thema's geven aan waar de prioriteiten van dit college en raad liggen en welke maatschappelijke effecten zij wensen te bereiken. De komende jaren zullen de inspanningen binnen de sport voor een groot gedeelte gericht zijn op het behalen van de maatschappelijke effecten zoals benoemd in de verbindende thema's.

Onderdeel 3: Bijdragen aan maatschappelijke effecten overige programma's

Binnen elk programma zijn inspanningen en maatschappelijke effecten beschreven die niet altijd voortkomen uit de verbindende thema's. Dit zijn inspanningen en effecten waar we als overheid, los van de vastgestelde prioriteiten, de verantwoordelijkheid voor willen en/of moeten dragen.

Ook hierbij is het zo dat het sportbeleid een bijdrage kan leveren aan het behalen van die beschreven inspanningen en effecten. De verantwoordelijke programma's kunnen als het ware bij sport aankloppen om activiteiten in te kopen die bijdragen aan het behalen van de maatschappelijke effecten.

We hebben ervoor gekozen om de uitvoering van het sportbeleid als volgt in te delen en te benoemen:

6. Doelstellingen, gewenste resultaten en producten van de verschillende actieprogramma's

	Sport & Professionalisering	Sport & Accommodaties	Sport & Talentontwikkeling	Sport & Maatschappelijke integratie	Sport & Arbeidsintegratie (onderdeel van Sport & Maatschappelijke integratie)	Sport & Imago
Omschrijving actieprogramma	Het bieden van verenigingsondersteuning aan sportverenigingen en het stimuleren van verenigingen, onderwijs- en zorginstellingen om zich in te zetten voor structuurversterking van de sector sport in Hoogeveen	Het ontwikkelen, onderhouden en beheren van sportvelden, sportzalen en sporthallen waarbij aangesloten wordt bij het nog te ontwikkelen 'Integraal accommodatiebeleid'.	I.s.m. provincie, SportDrenthe, het onderwijs, de sportaanbieders en eventueel andere partners ervoor zorgen dat er vraaggerichte, laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten aangeboden worden aan kinderen en jongeren	I.s.m. partners ervoor zorgen dat er voor inwoners met een handicap en/of chronische ziekte en inwoners met een lage SES toegankelijke sportaanbod is. Daarnaast spannen we ons als 1 van de partners in om deze bewuste groepen ook naar dit aanbod toe te leiden.	I.s.m. provincie, SportDrenthe, het onderwijs, de sportaanbieders en eventueel andere partners ervoor zorgen dat er vraaggerichte, laagdrempelige sport- en beweegactiviteiten worden ontwikkeld t.b.v. langdurige werklozen en het creëren van werk(ervarings)-plekken binnen sportaanbieders	Samen met de sportevenement organisatoren zorgdragen voor een overzichtelijke, op elkaar afgestemde en aantrekkelijke sportevenementenkalender
Doelstellingen algemeen	<ol style="list-style-type: none"> Tegengaan van het groeiende overgewicht bij de inwoners van Hoogeveen, met extra aandacht voor jeugd Bevorderen van de Nationale Norm Gezond Bewegen (NNGB), met extra aandacht voor jeugd 					
Resultaten algemeen	<ol style="list-style-type: none"> 80% van de Hoogeveense inwoners is op de hoogte van zijn/haar eigen gezondheidssituatie en van de mogelijkheden om deze te verbeteren. Het aantal inwoners met overgewicht is gelijk gebleven aan het aantal in 2003/2004 (50% volwassenen, 15% jeugd) Van de volwassenen en van de Hoogeveense Jeugd (4 tot 18 jaar) voldoet 50% aan de NNGB 					
Doelstellingen per actieprogramma	- Hoogeveense sportverenigingen zijn gezond en voldoen aan de huidige wensen en eisen van de samenleving	- De kwaliteit van de sportaccommodaties in Hoogeveen is goed	- Onderwijsinstellingen en sportaanbieders voelen zich beiden verantwoordelijk voor een goed sport- en beweegaanbod - Het aanbieden van een goed en structureel sportkennismakingsaanbod via school in samenwerking met sport en beweegaanbieders.	- Zo veel mogelijk deelname aan sport- en beweegactiviteiten door mensen die hierbij drempels ervaren. - Het bevorderen van samenwerkingsverbanden tussen zorg en sport- en beweegaanbieders	- Zo veel mogelijk deelname aan sport- en beweegactiviteiten door langdurig werklozen - Zo veel mogelijk werkervaringsplekken voor langdurig werklozen creëren bij sportaanbieders	- Zo veel mogelijk deelname aan sport- en beweegactiviteiten door mensen die hierbij drempels ervaren. - Het bevorderen van samenwerkingsverbanden tussen zorg en sport- en beweegaanbieders
Resultaten per actieprogramma	- De gemiddelde kwaliteitsscore van de Hoogeveense sportvereniging is 70 - 50% van de sportverenigingen werkt samen met minimaal één onderwijsinstelling - 80% van de naschoolse opvang in het primair onderwijs heeft een sportief karakter - 50% van de sport en beweegaanbieders bieden onderdelen aan van LO-lessen en/of naschoolse activiteiten. - Meerdere sportverenigingen zijn een erkend leer- werkbedrijf	- 25% van de sportaccommodaties voldoet aan de kwaliteitsnormen van het NOC*NSF - Bij de realisatie van overdekte sportaccommodaties wordt altijd gestreefd naar multifunctionaliteit - De waardering die Hoogeveeners voor de sportaccommodaties hebben is gemiddeld een 7,5	- 50% van de sportaanbieders werkt samen met minimaal één onderwijsinstelling - 80% van de naschoolse opvang in het primair onderwijs heeft een sportief karakter - 50% van de sport en beweegaanbieders bieden onderdelen aan van LO-lessen en/of naschoolse activiteiten. - Meerdere sportaanbieders zijn een erkend leer- werkbedrijf - Elk kind en jongere krijgt kansen om gratis kennis te maken met sport- en beweegaanbod in Hoogeveen	- Er is een toegankelijk, bereikbaar en bruikbaar sport- en beweegaanbod voor alle inwoners van Hoogeveen - Zorgaanbieders zijn op de hoogte van het sport- en beweegaanbod binnen de gemeente en verwijzen cliënten actief door - In 2011 zijn ruim 2300 mensen met een chronische aandoening/beperking actief bij een sportvereniging. - Er is een jeugdsportfonds waar kinderen uit Hoogeveen gebruik van maken	- Sport- en beweegaanbod maakt deel uit van de reïntegratietrajecten - Meerdere Hoogeveense sportaanbieders bieden werkervaringsplekken aan langdurige werklozen	- 100% van de inwoners en Hoogeveense ondernemers denkt positief over het Hoogeveense sport en beweegaanbod - Minimaal 5 keer per jaar vindt een sportevenement met (inter)nationale uitstraling plaats in Hoogeveen
Producten/ projecten/ acties	- Vraaggericht en op maat verenigingsondersteuning aanbieden en laten uitvoeren (bijv. door SportDrenthe en sportbonden) - Sportverenigingen actief in contact brengen met elkaar en andere mogelijke samenwerkingspartners - Sportverenigingen op de hoogte houden van landelijke ontwikkelingen, subsidiemogelijkheden etc.	- Uitvoeren Actieplan Sportvoorzieningen 2008 – 2011 - Revitalisering Bentinckspark - Mede-ontwikkelen Brede Scholen / MFC's - Het beheren, onderhouden en tegen lage tarieven beschikbaar stellen van bestaande gemeentelijke sportaccommodaties	- BOS-project laten uitvoeren - I.s.m. verschillende partners een sluitend en kwalitatief goed naschools sport- en beweegaanbod te creëren, behouden en verbeteren. - I.s.m. provincie, SportDrenthe, het onderwijs en de sportaanbieders inspanningen plegen om zoveel mogelijk duale aanstellingen te creëren en te behouden. - I.s.m. provincie, SportDrenthe, het onderwijs en de sportaanbieders inspanningen plegen om binnen de georganiseerde sport zoveel mogelijk erkende leer-werkbedrijven op te zetten. - Verstrekken van jeugdsportsubsidie	- I.s.m. verschillende partners ervoor zorgen dat het sportaanbod bekend is onder bovenstaande doelgroepen - I.s.m. verschillende partners ervoor zorgen dat er initiatieven/ sportaanbod worden/ wordt ontplooid die de bovenstaande doelgroepen bereiken (!) en prikkelen om te gaan sporten/ bewegen - Verstrekken van gehandicaptensportsubsidie	- I.s.m. sociale zaken, activeringscentra, reïntegratiebedrijven, sportaanbieders en eventueel andere partners sportstimuleringsprojecten ontwikkelen en laten aanbieden voor langdurige werklozen - I.s.m. sociale zaken, activeringscentra, reïntegratiebedrijven, sportaanbieders en eventueel andere partners onderzoeken of er bij Hoogeveense sportaanbieders werkervaringsplekken gecreëerd kunnen worden.	- I.s.m. de beleidsmedewerker Recreatie & Toerisme het initiatief nemen om samen met de organisatoren de verschillende sportevenementen op elkaar af te stemmen, aan elkaar te verbinden, te verbeteren etc. - Verstrekken van evenementensubsidie

7. Rol van de gemeente

De gemeente Hoogeveen ziet ten aanzien van het sportbeleid vier centrale taken voor haar weggelegd:

Regiefunctie: Het bijelkaar brengen en stimuleren van verschillende instellingen, ontwikkelingen, initiatieven en activiteiten op het gebied van sport en bewegen, om zo een volledig sport- en beweegaanbod in Hoogeveen te creëren.

Informatieverstrekking en kenniscentrum: We streven er naar om steeds de meest actuele informatie over sportaanbod en accommodaties beschikbaar te hebben. Daarnaast willen we met behulp van monitoring en het volgen van de ontwikkelingen en trends in de sport, in kaart brengen welke kansen en mogelijkheden nog niet worden ingevuld.

Partner/ontwikkelaar: Naast het bijeenbrengen van bestaande initiatieven en instellingen ontwikkelt de gemeente projecten en programma's, in samenwerking met deze instellingen.

Beheerder: Met betrekking tot sportaccommodaties is de gemeente als eigenaar verantwoordelijk voor het ontwikkelen van nieuwe sportaccommodaties en het vervangen van verouderde accommodaties. De gemeente Hoogeveen heeft ook de taak om sportaccommodaties te beheren, exploiteren en te onderhouden.

Per actieprogramma, maar ook per product en project zullen we ons bewust moeten zijn van de verschillende rollen die we daarbij kunnen spelen.

Soms is dit heel duidelijk, zoals dit het geval is bij het actieprogramma Sport & Accommodaties, waarin we als eigenaar verantwoordelijk zijn voor het beheer en onderhoud. Maar in veel gevallen zijn we 1 van de spelers in het veld en zijn we afhankelijk van (potentiële) partners.

Kortom, het is en blijft een constante vraag die tijdens de uitvoering van het beleid gesteld moet worden: welke rol willen en/of kunnen we met betrekking tot een bepaald thema spelen?